

U povodu 80 godina života prof. dr. Grge Gamulina

Ovaj svezak Radova Instituta za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu donosi znanstvene i stručne priloge niza stalnih i vanjskih suradnika, te kao redovna publikacija predstavlja kontinuitet djelovanja naše ustanove. S obzirom da njegovo priređivanje pada u godinu kada osnivač Instituta za povijest umjetnosti prof. dr. Grgo Gamulin navršava 80. godišnjicu života, željeli smo da čitav broj bude u znaku našega učitelja i nestora naše struke, utemeljitelja mnogih institucionalnih uporišta hrvatske povijesno-umjetničke znanosti. Premda se impozantna životna obljetnica podudara s možda još zavidnijom šezdesetogodišnjicom javnog djelovanja i objavljivanja, sam se slavjenik usprotivio svečarskom karakteru publikacije i odbio ideju bilo kakve javne proslave. Ne ulazeći u njegove motive tog odbijanja – ali ni ne zaboravljajući da je u međuvremenu bio gotovo dva desetljeća lišen svakoga priznanja i zaobilazen od oficijelne javnosti – nije nam preostalo drugo nego da prihvatimo njegovu odluku. Stoga nismo priredili tradicionalni *Festschrift*, na koji bi se svojim prilozima jamačno odazvali brojni daci, suradnici, prijatelji i kolege iz zemlje i inozemstva, te bi svojim opsegom višestruko premašio raspone oвого skromnog redovnog sveska.

Međutim, nismo mogli a da taj iznimni trenutak nekako ne obilježimo. Štoto riječ, ne svečano, nego radno. Na uvodnome mjestu časopisa donosimo samo jedan prigodni tekst, a umjesto uobičajene slavjenikove bibliografije (koja je inače pripremljena i sačinjena za jednu drugu publikaciju, a obimom je posebno rječita), naši su suradnici pripremili dva analitička kazala profesorovih atributivnih studija, što će dobro poslužiti kao vodič kroz *mare magnum* impresivnog korpusa obrađenih umjetničkih djela i slika, a možda se ukazati i kao koristan instrument priručnije, brže i lakše konzultacije inače izdavački rasutog a nemimolaznoga znanstvenog opusa Grge Gamulina.

Lavovski dio namjenski usmjerenih priloga potječe, dakako, od samoga (nesuđenog) slavjenika. Profesor Gamulin nam je ovom prilikom povjerio na objavljivanje čak dvije oveće grupe svojih najnovijih radova: »Nove prijedloge za slikarstvo kasne renesanse i baroka« i »Naknadnu recenziju u povodu izložbe 'Franjevci na raskršću kultura i civilizacija'«. To je cijela mala knjiga dragocjenih doprinosa, što relevantno obogaćuju spoznaje o karakteru i vrijednosti univerzalnoga likovnog nasljeđa u (pretežno) našim krajevima. Suočivši se još jednom sa svježinom i plodnošću profesorova djelovanja, sa širinom i prodornošću njegovih aktualnih zanimanja, lakše se mirimo s činjenicom da nije prihvatio nikakav svečarski, a pogotovo ne retrospektivni karakter naše publikacije. Tu radnu živost nemoguće je i nepotrebno uokviriti izvanjskim datumima, pa nam ne preostaje na ovome mjestu drugo nego iskazati svoje poštovanje, svoju zahvalnost i dobre želje za daljnju agilnost i nesmetanu duhovnu otvorenost.

A Tribute to 80 Years of Dr. Grga Gamulin's Life

This volume of »Works« published by the Institute of History of Art in Zagreb includes scholarly and expert works by a number of regular contributors and free-lancers, and as a regular publication presents the continuity of our institution's activity. In view of the fact that its preparation falls in the year when the founder of the Institute of History of Art reaches his 80th birthday, we wanted to dedicate this whole issue to our teacher and the Nestor of our profession, creator of numerous institutional strongholds of Croatian historical and art studies. Although this imposing birthday coincides with a perhaps even more enviable sixtieth anniversary of work and publishing, the celebrator himself objected to the festal features of the publication and rejected the idea of any public celebration. Not wanting to go into the motives for his refusal, but also not forgetting that in the meantime, for almost two decades, he had been deprived of any recognition and bypassed by the official public – we had no choice but to accept his decision. Therefore we did not compile a traditional *Festschrift*, to which numerous students, associates, friends and colleagues from our own country and from abroad, would undoubtedly respond, because the magnitude of that work would surpass the span of this modest regular volume.

However, we had to mark this exceptional moment in some way. As the saying goes, not by celebrating, but by working. In the introduction of the magazine we have only one commemorative text, and instead of the customary celebrator's bibliography (which has been prepared and composed for another publication, and whose volume speaks for itself), our associates have prepared two analytical registers of the professor's attributive essays. These will come in handy as a guide through the *mare magnum* of the impressive body of analyzed works of art and paintings, and it may also turn out to be a useful instrument of more referential, quicker and easier consultation of the otherwise scattered, but indispensable scholarly opus of Grga Gamulin.

Naturally, the lion's share of designated works comes from the celebrator himself. On this occasion, professor Gamulin entrusted us with publishing two fairly large groups of his latest works »New proposals for the painting of the Late Renaissance and the Baroque« and »Subsequent review on the occasion of the exhibition Franciscans at the crossroads of cultures and civilizations«. This is a whole small book of valuable contributions, which relevantly enrich the perceptions about the features and the values of artistic heritage in our country. Confronted once more with the vigor and the prolificacy of the professor's work, with the scope and the penetrating quality of his current interests, it is easier for us to conciliate with the fact that he did not accept any festive, and especially not retrospective feature of our publication. Since it is impossible and unnecessary to frame this working vivacity by exterior dates, there is nothing left for us to do but to express our gratitude, our respect and good wishes for further agility and unhindered openness of the spirit.